

Vlaanderen
is omgeving

Geluidsnormen voor muziekactiviteiten - deel 9

Wettelijk kader voor bestuurlijke handhaving van
een muziekactiviteit

DEPARTEMENT
OMGEVING

omgevingvlaanderen.be

INTRO

Deze publicatie is onderdeel van een bundel van publicaties die toelichting geven over verschillende aspecten van de regelgeving voor muziekactiviteiten met elektronisch versterkte muziek zoals opgenomen in titel II van het VLAREM¹ (verder VLAREM II genoemd). De publicaties gaan in op verschillende aspecten van de regelgeving voor muziekactiviteiten of geven we meer gerichte informatie voor organisatoren, vergunningverleners en handhavers.

Dit deel geeft toelichting bij het wettelijk kader voor bestuurlijke handhaving en beboeting van muziekactiviteiten.

Raadpleeg de andere [publicaties over geluidsnormen voor muziekactiviteiten](#) die we ter beschikking stellen.

Publicatiedatum

Juli 2024

¹ Het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne of kortweg titel II van het VLAREM reglementeert in Vlaanderen inrichtingen die potentieel hinderlijk of risicovol worden geacht voor de mens en het leefmilieu. VLAREM en andere Vlaamse milieuwetgeving is raadpleegbaar via navigator.emis.vito.be of codex.vlaanderen.be.

INHOUDSTAFEL

1	Wat is het wettelijk kader voor de bestuurlijke handhaving?	4
2	De milieu-inbreuk	4
2.1	Wat is een milieu-inbreuk?	4
2.2	Wie kan een milieu-inbreuk vaststellen?	6
3	Het milieumisdrijf	6
3.1	Wat is een milieumisdrijf?	6
3.2	Wie kan een milieumisdrijf vaststellen?	6
3.3	Wie breng ik op de hoogte van een proces-verbaal?	7
4	In welke gevallen wordt er strafrechtelijk beboet?	8
5	Wie kan bestuurlijk beboet worden voor een milieu-inbreuk of een milieumisdrijf?	9
6	Wat is de procedure en de sanctie voor een bestuurlijke geldboete?	9
7	Zijn er andere (bestuurlijke) maatregelen mogelijk?	11

1 WAT IS HET WETTELIJK KADER VOOR DE BESTUURLIJKE HANDHAVING?

Het kader voor het toezicht op de regels over het maximaal geluidsniveau van muziek in inrichtingen ligt vervat in het Milieuhandhavingsdecreet dat een Titel XVI in het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (verder DABM genoemd) invoegde en het Milieuhandhavingsbesluit. Meer info: [Regelgeving in verband met milieuhandhaving](#).

Op het vlak van handhaving wordt een onderscheid gemaakt tussen een milieu-inbreuk en een milieumisdrijf en tussen strafrechtelijke en bestuurlijke beboeting. Milieu-inbreuken worden alleen bestuurlijk beboet door de gewestelijke beboetingsentiteit van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving. Milieumisdrijven worden via een proces-verbaal in eerste instantie altijd aan de procureur des Konings overgemaakt. De procureur des Konings kan beslissen om al dan niet strafrechtelijk te behandelen. Als het milieumisdrijf niet strafrechtelijk wordt behandeld, wordt het proces-verbaal overgemaakt aan de gewestelijke beboetingsentiteit van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving met oog op bestuurlijke beboeting. Dit hoofdstuk gaat dieper in op het aspect bestuurlijke beboeting.

2 DE MILIEU-INBREUK

2.1 WAT IS EEN MILIEU-INBREUK?

Milieu-inbreuken zijn schendingen van milieuregels doorgaans zonder of met beperkte schade aan mens of milieu, zoals het niet naleven van administratieve voorschriften². Op het terrein worden milieu-inbreuken door bevoegde toezichthouders vastgesteld in een verslag van vaststelling. De milieu-inbreuken staan opgesomd in een limitatieve lijst als bijlage bij het Milieuhandhavingsbesluit.

Deze inbreuken werden uit het strafrecht gehaald (gedepenaliseerd). Zij kunnen alleen door de gewestelijke beboetingseenheid van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving gesanctioneerd worden met een exclusieve bestuurlijke geldboete die maximum 400.000 euro bedraagt. Meer info: [Verschil tussen milieumisdrijf en milieu-inbreuk](#).

Met het oog op de beperking van het maximaal geluidsniveau van muziek in inrichtingen zijn volgende milieu-inbreuken opgenomen in bijlage VII bij het Milieuhandhavingsbesluit:

² Conform artikel 16.1.2, 1° van het DABM.

2.2 WIE KAN EEN MILIEU-INBREUK VASTSTELLEN?

Een milieu-inbreuk kan door een toezichthouder worden vastgesteld. Dit kan een lokale toezichthouder zijn (aangesteld door de politie, de gemeente, een intergemeentelijke vereniging) of een gewestelijke toezichthouder (omgevingsinspectie van de afdeling Handhaving). In geval van een milieu-inbreuk kan de toezichthouder een verslag van vaststelling (VVV) opstellen. De toezichthouder is niet verplicht om een verslag van vaststelling op te stellen, en kan bijvoorbeeld ook gewoon een aanmaning geven.

Politieambtenaren die agent of officier van gerechtelijke politie zijn maar geen toezichthouder, hebben de mogelijkheid om bij het opstellen van een proces-verbaal vaststellingen te noteren die eigenlijk een milieu-inbreuk uitmaken.

Op lokaal en provinciaal niveau kunnen volgende personen toezichthouder zijn als, ze aangesteld worden door het bevoegd orgaan en in het bezit zijn van een door de Vlaamse overheid uitgereikt bekwaamheidsbewijs:

- personeelsleden van de gemeente;
- personeelsleden van een intergemeentelijke vereniging;
- personeelsleden van een politiezone;
- personeelsleden van de provincie.

Meer info: [Regelgeving over en de procedure voor het behalen van het bekwaamheidsbewijs.](#)

Het verslag van vaststelling wordt overgemaakt aan de gewestelijke beboetingsentiteit van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving.

3 HET MILIEUMISDRIJF

3.1 WAT IS EEN MILIEUMISDRIJF?

Als een andere bepaling uit de milieuregelgeving, die niet is opgenomen in de lijst met milieu-inbreuken (zie 2.1), wordt geschonden, is er altijd sprake van een milieumisdrijf. Een milieumisdrijf is een gedraging, in strijd met een voorschrift dat wordt gehandhaafd met toepassing van het milieuhandhavingsdecreet, die strafrechtelijk kan worden bestraft overeenkomstig de bepalingen van het milieuhandhavingsdecreet (artikel 16.1.2.2° DABM). Concreet gaat het bijvoorbeeld om het niet beschikken over een omgevingsvergunning of meldingsakte voor het exploiteren van een (of meerdere) ingedeelde inrichting(en) of activiteiten, het verhinderen van toezicht, een overschrijding van de geluidsnormen, of het niet naleven van omgevingsvergunningsvoorwaarden die betrekking hebben op het milderen van geluidshinder of op de veiligheid van de inrichting.

3.2 WIE KAN EEN MILIEUMISDRIJF VASTSTELLEN?

Milieumisdrijven in het kader van muziekactiviteiten kunnen vastgesteld worden door een toezichthouder en door een politieambtenaar die een agent of officier van gerechtelijke politie is (zie 2.2). Milieumisdrijven worden vastgesteld in een proces-verbaal.

Politieambtenaren hebben een algemene opsporings- en vaststellingsbevoegdheid ter autonome titel. Zij kunnen een proces-verbaal opmaken met betrekking tot de overschrijding van geluidsnormen zelfs al beschikken zij niet over het bekwaamheidsbewijs dat toezichthouders moeten hebben.

Processen-verbaal die opgemaakt worden door toezichthouders hebben bewijswaarde tot bewijs van tegendeel als zij binnen de 14 dagen na afsluiten van het proces-verbaal, een kopie van het proces-verbaal overmaken aan de vermoedelijke overtreder.

Eventuele bepalingen in verband met muziekactiviteiten uit het politiereglement van de gemeenteraad worden vastgesteld door de politie. Een toezichthouder kan geen schendingen van het politiereglement vaststellen, tenzij deze ambtenaar ook is aangesteld als GAS-toezichthouder voor deze specifieke bepalingen uit het politiereglement. Waarbij GAS staat voor Gemeentelijke Administratieve Sanctie. De gewestelijke beboetingsentiteit van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving is niet bevoegd om een bestuurlijke geldboete op te leggen voor schendingen van het politiereglement.

3.3 WIE BRENG IK OP DE HOOGTE VAN EEN PROCES-VERBAAL?

Artikel 16.3.24, eerste lid, DABM zegt: “De toezichthouders stellen de milieumisdrijven vast in een proces-verbaal, dat ze onmiddellijk bezorgen aan de procureur des Konings bij de rechtbank binnen het rechtsgebied waar het milieumisdrijf is gepleegd.”. Het proces-verbaal wordt dus altijd aan de procureur des Konings overgemaakt. De procureur des Konings kan beslissen om het al dan niet strafrechtelijk te behandelen. Als het milieumisdrijf niet strafrechtelijk wordt behandeld, wordt het proces-verbaal bezorgd aan de gewestelijke beboetingsentiteit van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving met oog op bestuurlijke beboeting.

Bijkomend moet volgens artikel 58, §2 van het Milieuhandhavingsbesluit de toezichthouder schriftelijk aan het college van burgemeester en schepenen melden dat er een proces-verbaal is opgesteld. In deze mededeling worden minstens de concrete locatie van het milieumisdrijf en, als die bekend is, de naam van vermoedelijke overtreder en de datum van de vaststelling gemeld. Dit gaat dus over een melding dat een proces-verbaal werd opgesteld, er hoeft geen kopie van het proces-verbaal aan het college worden overgemaakt.

Om de bewijswaarde tot bewijs van tegendeel van een proces-verbaal opgemaakt door een toezichthouder te behouden, moet volgens artikel 16.3.25, tweede lid, van het DABM, ook aan de vermoedelijke overtreder, binnen de 14 dagen een kopie van het proces-verbaal bezorgd worden, als deze overtreder gekend is.

4 IN WELKE GEVALLEN WORDT ER STRAFRECHTELIJK BEBOET?

Milieumisdrijven kunnen strafrechtelijk worden beboet.

Als de procureur des Konings het milieumisdrijf strafrechtelijk behandelt, kan diegene die opzettelijk of door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid de regelgeving of de opgelegde voorwaarden geschonden heeft, bestraft worden. De procureur des Konings kan overgaan tot:

- een dagvaarding voor de correctionele rechtbank;
- een minnelijke schikking;
- een seponering.

De algemene strafbepalingen zoals opgenomen in hoofdstuk VI 'strafrechtelijke handhaving' van het Milieuhandavingsdecreet (artikels 16.6.1. t.e.m. 16.6.10 DABM) zijn dan van toepassing.

Artikel 16.6.2.§ 1 en § 2 van het DABM vermelden het volgende:

"§ 1. Wie opzettelijk, in strijd met de milieuvoorschriften of in strijd met een vergunning, rechtstreeks of onrechtstreeks, stoffen, micro-organismen, geluid en andere trillingen of stralingen in of op water, bodem of atmosfeer inbrengt of verspreidt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van een maand tot vijf jaar en met een geldboete van 100 euro tot 500.000 euro of met een van die straffen.

Wie door gebrek aan voorzorg of voorzichtigheid, in strijd met milieuvoorschriften of in strijd met een vergunning, rechtstreeks of onrechtstreeks, stoffen, micro-organismen, geluid en andere trillingen of stralingen in of op water, bodem of atmosfeer inbrengt of verspreidt, wordt gestraft met een gevangenisstraf van een maand tot drie jaar en met een geldboete van 100 euro tot 350.000 euro of met een van die straffen.

§ 2. In afwijking van de straffen vermeld in § 1 kunnen gemeenten voor kleine vormen van openbare overlast gemeentelijke sancties bepalen overeenkomstig artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet.

Wanneer de gemeente geen gemeentelijke sancties overeenkomstig artikel 119bis van de Nieuwe Gemeentewet heeft bepaald, worden in die gemeente deze kleine vormen van openbare overlast gestraft met een geldboete van maximum 43,75 euro."

Daarnaast kan volgens artikel 16.6.5 van het DABM de rechter bij wijze van veiligheidsmaatregel het verbod uitspreken om de inrichtingen, die aan de oorsprong van het misdrijf liggen, te exploiteren gedurende de termijnen die hij bepaalt.

Ook bestaat volgens artikel 16.6.6 van het DABM de mogelijkheid dat naast de straf, de rechtbank, ofwel ambtshalve, ofwel op vordering van het openbaar ministerie, ofwel op vordering van de gemachtigde ambtenaar, ofwel op vordering van de burgerlijke partij, beveelt om de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen, het strijdige gebruik te staken of aanpassingswerken uit te voeren.

Als de procureur des Konings beslist om het milieumisdrijf niet strafrechtelijk te behandelen en het naar de gewestelijke beboetingsentiteit van de afdeling Handhaving van het Departement Omgeving doorstuurt, is deze afdeling bevoegd om het dossier bestuurlijk af te handelen en al dan niet een geldboete op te leggen. Op dat ogenblik vervalt ook de strafvordering en is de strafrechtelijke procedure definitief beëindigd.

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever

Toon Denys
Departement Omgeving
Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel
www.omgevingvlaanderen.be

Samenstelling en Redactie

Departement Omgeving, Afdeling Beleidsontwikkeling en Juridische Ondersteuning
bjo.omgeving@vlaanderen.be

Foto cover

Shutterstock

Publicatiedatum

Juli 2024

Depotnummer

D/2023/3241/271

Koning Albert II laan 20 (bus 8)
1000 Brussel
omgevingvlaanderen.be